

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem.

Zamek.

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VI

WARSZAWA, 15 kwietnia 1930 R.

Nr. 15

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polsk. Inżyn. Kolejow.
Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektrotechn. Polskich.
Polskie Stow. Inż. i Techn. województwa Śląskiego.
Stow. Polsk. Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stow. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.

Wołyńskie Stowarzyszen. Techników w Łucku.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borystawiu.
Seksja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.

TREŚĆ:

Posiedzenie Komisji w sprawie III-ej Politechniki A—65
Stow. Techników Polsk. w Toruniu A—68

U w a g a: Następnym Nr. 16—17 wyjdzie dnia 29 b. m.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{2}$ str. 140 zł., $\frac{1}{4}$ str. 85 zł., $\frac{1}{8}$ str. 55 zł., $\frac{1}{16}$ str. 30 zł., $\frac{1}{32}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 15 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie.

[STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W Wielki Piątek, t. j. dnia 18 b. m. od godz. 2-ej w południe wydawane będzie w klubie tradycyjne koleżeńskie śniadanie t. zw. „Rybka”.

Z powodu Świąt Wielkanocnych gmach Stowarzyszenia zamknięty będzie od Wielkiej Soboty od godz. 2-ej w południe do dnia 21 b. m. włącznie.

Najbliższe posiedzenie techniczne odbędzie się w piątek, dnia 25 b. m. o godz. 8-jej wiecz. Na posiedzeniu p. Eustachy Korwin-Szymanowski wygłosi odczyt p. t.: „Etatyzm w bankowości”.

II. KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW.

Koło Mechaników zawiadamia, że we wtorek, dnia 29 kwietnia r. b. o godz. 8-jej wiecz. w sali nr. IV, odbędzie się posiedzenie Koła, na którym p. dyr Józef Landau wygłosi odczyt p. t.: „O akumulatorach Ruths'a i ich zastosowaniu w przemyśle i elektrowniach” (z przeżyciami).

Następne posiedzenie koła odbędzie się 6-go maja r. b. o godz. 8-jej wieczór w sali Nr. IV, na którym wygłoszą odczyty pp. inż. I. Dąbrowski odczyt p. t. „Energja odpadkowa w cukrowniach”, a inż. St. Śliwiński odczyt p. t. „Udział cukrownictwa w elektryfikacji kraju”.

Zarząd Koła Zebrań Towarzyskich przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie niniejszem zawiadamia, że w niedzielę, dnia 27 kwietnia r. b. o godz. 11-jej rano odbędzie się Walne Zebranie Sprawozdawcze Członków Koła za rok 1929

Porządek obrad:

- 1) zagajenie przez prezesa oraz uczczenie zmarłych członków Koła: ś. p. Ksawerego Gnoińskiego, Jadwigi Baranowiczówny i Henryka Voellnagla.
- 2) wybór przewodniczącego, sekretarza i asesora,
- 3) odczytanie i zatwierdzenie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania z dnia 14 kwietnia 1929 r.
- 4) sprawozdanie z działalności Koła i rachunkowe za r. 1929,
- 5) wybory: 3-ch członków Zarządu na miejsce 3-ch ustępujących:
3-ch zastępców,
3-ch członków Komisji Rewizyjnej,
3-ch członków Komisji Balotującej i
Komitetu Pań.

Po Walnym Zebraniu odbędzie się wspólny obiad dla członków Koła (składkowy) tylko dla tych osób, które najpóźniej do dnia 25 kwietnia r. b. zapiszą się na listę uczestnictwa w Kancelarji Stowarzyszenia. Cena obiadu (bez napojów i zakąsek) nie przekroczy zł. 5 od osoby. Po obiedzie ewentualnie bridge, Loteryjka lub tańce w Sali Złotej.

Zarząd Koła.

III. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

28—Zarząd Komisji Uzdrawiskowej w Iwoniczu poszukuje Inżyniera-Mierniczego, któryby się podjął wykonania planu pomiarowego (zdjęcia planu regulacyjnego) około 100—150 ha.

(D. ciąg patrz III str. okładki).

Polska Bibliografia Techniczna.

1926. 622.235.2
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 1.
B PROT inż. Krótki zarys własności
T i działania materiałów wybuchowych.
 2650 zł.
-
1926. 669.5
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 2.
B FESZCZENKO - CZOPIŃSKI J.
T prof. Samoulepszenie podczas starzenia.
 (Ulepszenie samoczynne) 1350 zł.
 + 16 rys.
-
1926. 622.235.2
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 2.
B WITTE dr. Tow. Lignoza. Mate-
T rjały wybuchowe najczęściej używane
 w polskim górnictwie węglowem.
 1820 zł.
-
1926. 55.083+622.1.083
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 2.
B Wiadomości o nowych graficznych
T metalach poszukiwań górniczych (wg.
 artykułu doc. prywatnego d-ra B. Gu-
 tenberga z Darmstadt w zesz. 1—3
 czasopisma „Internationale Bergwist-
 schaft”. 1360 zł.
-
1926. 621.365
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 3.
B RADŹWIECKI K. inż. met. Wybór
T pieca elektrycznego. 490 zł.
-
1926. 553.62(438)
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 3.
B SAMSONOWICZ JAN Państw.
T Inst. Geolog. O eksploatacji skał pia-
 skowcowych i wapiennych we wscho-
 dniej części gór Świętokrzyskich.
 1800 zł. + 1 mapka.
-
1926. 622.235.4
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 3.
B ŻARCİKOWSKI JANUSZ inż. Sta-
T ry Bieruń Lignoza. Środki zapalne w
 górnictwie. 1650 zł.
-
1926. 553.94
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 4.
B PEYERUNHOFF H. Prezes Centr.
T Synd. Franc. Kopalni Węgla. Zagad-
 nienie węgla. (przetłum. i streścił inż.
 E. Malinowski Królewska Huta). 560 zł.
-
1926. 622.27:622.333
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 4.
B JOPEK FR. inż. Akad. Górn. w
T Krakowie, asystent katedry „Górnictwo I”.
 O stosowaniu robót z wrębem.
 960 zł. + 14 rys. + 8 tabl.
-
1926. 669.14
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 5.
B KORWIN-KRUKOWSKI H. prof.
T Kraków, Akad. Górn. Stal damasceń-
 ska czyli bulat. 1620 zł. + 16 rys.
-
1926. 622:65.011
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 5, 6, 7, 8,
B 9 i 12
T System Taylora a górnictwo (wedł.
 rozprawy E. Herbig'a w „Glückauf” za
 rok 1917-ty. 4680 zł.
-
1926. 662.712
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 5.
B IŻEWSKI W. P. prof. Retorta z o-
T grzewaniem wewnętrznym — odwró-
 cony generator. (Żurnal Russkowo Me-
 tallurgiczeskowo Obszczestwa, 1925,
 i.56), (streścił T. Malkiewicz). 560 zł.
 + 1 rys.
-
1926. 669.1:620.156
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 6 i 7.
B FESZCZENKO - CZOPIŃSKI J.
T prof. Zmęczenie metali i stopów me-
 talowych. 3500 zł. + 16 rys.
-
1926. 338(7):622.323
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 6.
B BÓBR WACŁAW inż. górn. Czy
T Stanom Zjednoczonym A. P. grozi ry-
 chle wyczerpanie zasobów ropy na-
 ftowej? 1560 zł.
-
1926. 622.235:622.8
P Przgl. Górn. Hutn. Nr. 6.
B JUSOFF JÓZEF inż. Pniowiec. O
T niebezpieczeństwach przy wykonywa-
 niu robót strzelniczych ze szczegól-
 nym uwzględnieniem gazu kopalnia-
 nego i pyłu węglowego i o środkach
 ich zwalczania. 900 zł.

WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW

Stowarzyszeń Technicznych
należących do

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Członkowie Zrzeszonych Towarz.

NABYC MOGĄ
W KANCELARJI ZWIĄZKU

W CENIE 10 ZŁ.

ZA PRZESYŁKĘ DOLICZA SIĘ 1.— ZŁ.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁ.

- P** 1926. 622.235.3
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 7.
T **URBAŃSKI TADEUSZ** inż. Stacja doświadczalna Górnośląskich Fabryk materiałów wybuchowych, Sp. Akc. w Łaziskach Górnych. Zachowanie się materiału wybuchowego w otworze strzelniczym. 660 sł. + 4 rys.
- P** 1926. 621.974+621.733+658.53
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 8.
T **ZIEMBA KAZIMIERZ**, Huta Bismarka. Studja nad czasem pracy w młotowni Huty Bismarka. 800 sł. + 6 rys.
- P** 1926. 553.31(438)
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 8.
T **WILAMOWSKI WINCENTY** inż. górn. Własności sydereytów i ich wzbogacenie w okolicy Częstochowy. 960 sł. + 2 rys.
- P** 1926. 669(438):658.53
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 8.
T **SCHULTE** asesor górniczy. Ustosunkowanie czasu pracy w wielkim przemyśle na polskim Górnym Śląsku i zagranicą [Zeitschrift des Oberschlesischen Berg-und Hüttenmannischen Vereins zes. 3, marzec, 1926 r.]. 1020 sł.
- P** 1926. 622.333:338(438)
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 9 i 10—11.
T **MALINOWSKI BOLESŁAW** inż. górn. Królewska Huta. Położenie przemysłu węglowego w Polsce i zagranicą. 1600 sł.
- P** 1926. 622.81
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 9.
T **NOWICKI ROMUALD** inż. (Związek koksowni w Hajdukach Wielkich). O przyrządach, wykazujących w powietrzu kopalnianem obecność gazów wybuchowych (metanu) i tlenu węgla. 2100 sł. + 8 rys.
- P** 1926. 622.333(42)
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 10—11.
T **STADNIKIEWICZ TADEUSZ** inż. Kopalnia Eminencja i **FUCHS P.** inż. Kopalnia Emma. Wrażenia z wycieczki górniczej do Anglii. 2000 sł. + 21 rys.
- P** 1926. 622.27
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 10—11.
T **WÓJCIK WITOLD** inż. Żłoby potrzebne przy odbudowie grubych pokładów. 1440 sł. + 2 rys.
- P** 1926. 622.27
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 10—11.
T Barjera samoczynna pomysłu nadztygara F. Swobody z Nowej Wsi (Śląsk Górny). 210 sł. + 1 rys.
- P** 1926. 622.8:622.333(438)
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 12.
T Wyższy Urząd Górniczy Katowice. Badanie kopalń śląskich węgla kamiennego pod względem niebezpieczeństwa występującego w nich pyłu węglowego. 600 sł.
- P** 1926. 622.323
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 13.
T **BOBR WACŁAW** inż. górn. Postępy w technice wydobycia ropy naftowej zapomocą podziemnej odbudowy. 420 sł.
- P** 1926. 657.47
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 13.
T Rozwój i udoskonalenie rachunku kosztów własnych w przemyśle maszynowym. (Przez Schultz-Mehrin, E. T. Zeitschrift Nr. 41, 8.X.1925). 600 sł.
- P** 1926. 553.94
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 14.
T **ŻELECHOWSKI WŁADYSŁAW** dr. Głazy egzotyczne, znalezione w węglu z kopalń Grodziec w Grodźcu i Król. Pole Zachodnie w Królewskiej Hucie. 550 sł.
- P** 1926. 669.183
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 14.
T **ZACHWIEJA STEFAN** inż. met. Odlewnie stali martenowskich (Porównanie odlewania wprost z odlewaniem syfonowym. 1200 sł. + 5 rys. + 3 tab.
- P** 1926. 669.041:693.5
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 14.
T Sposób Torkret'a w zastosowaniu do urządzeń metalurgicznych (dwpł. inż. A. Schmitz, Stahl und Eisen rok 1926, Nr. 1), streścił A. L. 600 sł.
- P** 1926. 338(438):669.71
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 15.
T **ŁOSKIEWICZ WŁADYSŁAW** inż. Akad. Górn. Czy stworzenie przemysłu glinowego w Polsce jest możliwe? 1680 sł. + 5 tab. + 6 wykres.
- P** 1926. 622.323:621.642.3
B Przegł. Górn. Hutn. Nr. 15.
T **BOBR WACŁAW** inż. górn. Warunki bezpieczeństwa w zbiornikach naftowych. 420 sł. + 4 tab.

XII. ZJAZD

GAZOWNIKÓW i WODO-
CIĄGOWCÓW POLSKICH

połączony

z

WALNEMI ZEBRANIAMI

ZRZESZENIA GAZOWNIKÓW I WO-
DOCIĄGOWCÓW POLSKICH ORAZ
ZWIĄZKU GOSPODARCZEGO GA-
ZOWNI I ZAKŁADÓW WODOCIĄ-
GOWYCH W PAŃSTWIE POLSKIM

odbędzie się w dniach

8, 9, 10 i 11 MAJA 1930 ROKU

W DROHOBYCZU.

KOMITET ORGANIZACYJNY
BORYSLAW, S. A. „GAZOLINA“

Protokół

Posiedzenia Komisji zwołanej przez Związek P. T. T. w celu rozpatrzenia sprawy utworzenia III-ej Politechniki.

Obecni pp.: 1. Stefan Czarnocki — Stowarzyszenie Inżynierów Górniczych i Hutniczych. 2. Eugenjusz Górkiewicz — Stowarzyszenie Inżynierów i Techników woj. Śląskiego. 3. Prof. Dr. Jan Krauze — Akademia Górnicza w Krakowie. 4. Bolesław Rutkowski — Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie. 5. Prof. Tadeusz Sikorski — Krakowskie Towarzystwo Techniczne. 6. Leopold Szefer, Mieczysław Łowiński — Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych w Katowicach. 7. Prof. Ludwik Szperl. 8. Prof. Zipser — Politechnika Lwowska. 9. Prezes St. Rybicki. Wice-Prezes St. Rodowicz. Sekr. Generalny J. Różański — Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych.

Przewodniczy p. Prezes St. Rybicki.

Otwiera zebranie, odczytując zaproszenie, p. St. Rybicki.

Z zaproszonych nie nadesłali szych delegatów:

1. Politechnika Warszawska motywując tem, że jeszcze nie zajęła odpowiedniego stanowiska i

2. Rada Zjazdu Przemysłowców Węglowych Zagłębia Dąbrowskiego.

Zabiera głos p. Prof. Szperl uzasadniając potrzebę założenia III-ej Politechniki. Przedewszystkiem, podkreśla przeciążenie istniejących Politechnik Warszawskiej i Lwowskiej. Następnie przewiduje wzrost zapotrzebowania na młode siły techniczne a mianowicie dla zastąpienia starszych sił potrzeba około 1/20 ogólnej ilości inżynierów rocznie, licząc normalnie 20 lat pracy, co wobec wielkiej ilości starszych inżynierów i powstrzymanego dopływu na skutek wojny będzie jeszcze raczej optymistycznym obliczeniem.

Obecnie może nie odczuwa się braku inżynierów (elektryków nawet obecnie brak), lecz wobec przewidywanego rozrostu naszego życia gospodarczego brak ten wkrótce nastąpi. Politechniki zaś istniejące nie będą mogły o wiele zwiększyć swej produkcji wobec niedostatecznej wielkości budynków i laboratoriów.

Aby otrzymać nowy dopływ sił inżynierskich za lat 10 (okres budowy nowej politechniki i pierwszego wykszolenia) należy już teraz przystąpić do założenia III-ej Politechniki. Chcąc, aby Politechnika ta była ściśle zespoloną z praktyką fachową i związana z najbardziej uprzemysłowioną połacią naszego Kraju, Województwo Śląskie projektuje założenie Politechniki w Katowicach. Województwo Śląskie ma zamiar ofiarować w tym celu fundusze. Z ramienia Województwa

pierwsze orientacyjne kosztorysy i plany opracował przy udziale paru wybitnych profesorów p. Prof. L. Szperl. Przewidywanem jest otwarcie trzech wydziałów: mechanicznego, elektrycznego i chemicznego. Koszt gmachów wyniesie około 8 milionów zł., urządzenie wewnętrzne również około 8 milj. zł. Domy profesorskie i akademickie około 6 milj. zł.

Prócz tego wobec braku sił profesorskich przewidziane są stypendja około 1000 zł. miesięcznie dla 30 ludzi już zaawansowanych w pracach teoretycznych i posiadających praktykę fachową, aby, pracując naukowo w kraju i zagranicą, mogli po kilku latach uzyskać niezaprzeczalne prawo do objęcia stanowisk kierowniczych w Uczelniach Akad.

Kandydaci mają być przedstawieni przez profesorów istniejących Politechnik.

Woj. Śląskie ma prawo założyć coppersą własną Politechnikę Wojewódzką, lecz pragnie ufundowaną Politechnikę złożyć w darze Rządowi. Roczny koszt utrzymania Politechniki wyniesie ok. 2 milj. złotych. Jeżeli Rząd zgodzi się, to ma być powołany Komitet z udziałem Ministrów, Rektorów istniejących Politechnik i t. p.

Prócz tego na zakończenie nadmienia, że brakowi uposażenia istniejących Politechnik zaradzi raczej założenie trzeciej zbudowanej i urządzonej według wymagań nowoczesnych, gdyż wtedy wyraźniej wystąpią braki dawnych.

Po krótkiej dyskusji zabiera głos p. prof. Zipser i w imieniu Lwowskiej Politechniki wypowiada się przeciw założeniu III-ej Politechniki z powodu:

- 1) istniejącego obecnie nasycenia rynku pracy inżynierami,
- 2) ze względu na niedostateczne wyposażenie istniejących politechnik,

3) z powodu braku sił profesorskich, przyczem podał jako przykład, że Politechnika Lwowska budowana na 300 studentów posiada ich obecnie 2400 i odczuwa dotkliwie brak miejsca. Brak profesorów wyraża się przez 14 nie obsadzonych katedr na Politechnice Lwowskiej.

P. Prof. Krauze w imieniu Akademii Górniczej wypowiada się: że Akademia nie jest zainteresowaną w założeniu nowej politechniki, wobec oświadczenia projektodawcy p. prof. Szperla, że projektowana politechnika w żadnym kierunku nie będzie tangować Akademii Górniczej w Krakowie. Podkreśla, że nie uważa, aby odczuwał się katastrofalny brak inżynierów i zawiadamia, że istniały projekty rozszerzenia Akademii Górniczej przez dodanie oddziału elektro-mechanicznego ze szczególnem uwzględnieniem górnictwa i hutnictwa.

Następnie p. Prof. Sikorski w imieniu Krakowskiego Tow. Technicznego wypowiada się za koniecznością utworzenia III-ej Politechniki. Prócz tego żąda wybitnego polepszenia uposażenia profesorów i sił pomocniczych.

P. Rutkowski, w imieniu Związku Izb Przemysłowo-Handlowych wypowiada się przeciw założeniu III-ej Politechniki podkreślając, że Izby w swych odpowiedziach skarżą się nie na brak młodych sił, ale na brak wykwalifikowanych fachowców.

P. Prof. Zipser podkreśla, że braku inżynierów drogowych i kolejowych niema tylko z powodu złego uposażenia przenoszą się oni do innych działów. Na wydział meljoracyjny, który wykazuje dotychczas bardzo słabą frekwencję studentów, w ostatnich latach dopływ się wzmógł wobec polepszenia się konjunktur w dziedzinie meljoracji. Samo życie reguluje rozdział studentów. Prócz tego Prof. Zipser poruszył brak sił pomocniczych na Politechnice. Zbyt długi czas studjów na Politechnice był skutkiem złego przygotowania przez szkoły średnie, co obecnie już ustaje.

P. Łowiński w imieniu Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych podkreśla również, że nie odczuwa się specjalnie braku sił inżynierskich. Przypomina, że przemysł górniczo-hutniczy wyłożył na rozbudowanie Akademii Górniczej w Krakowie ok. 2 milj. zł. celem umożliwienia i postawienia wykładów w Wydziałach Górniczym i Hutniczym na odpowiednio wysokim poziomie. Uważa, że założenie III-ej Politechniki jest rzeczą przedwczesną dopóki Rząd nie da odpowiednich środków na wykończenie Akademii Górniczej w Krakowie i obsadzenia wakujących katedr.

P. Prof. Krauze stwierdza, że przedłużający się czas studjów nie jest winą wyższych zakładów, a pochodzi z braku środków u słuchaczy jak i z powodu niedostatecznego przygotowania w szkołach średnich w okresie wojennym. Stwierdza dalej, że wyższe zakłady nie kształcą specjalistów, gdyż specjalizować się musi inżynier w fabrykach. Podkreśla katastrofalne stosunki z powodu braku kredytów na potrzeby Akademii Górniczej, która nie posiada pracowni, gdyż gmach jest jeszcze nie gotowy.

Ponieważ i obydwie Politechniki, a specjalnie Lwowska, mają wielkie braki w kierunku pomieszczenia i uposażenia — to czy nie byłoby w interesie Państwa bardziej wskazanem, jeżeli Województwo Śląskie posiada fundusze — przyczynić się do rozbudowy w pierwszym rzędzie Akademii Górniczej, a następnie istniejących Politechnik. W interesie bowiem Woj. Śląskiego być musi otrzymanie możliwie jaknajlepszych inżynierów.

P. Prof. Szperl oponuje, podkreślając raz jeszcze, że nasycenie fachowcami jest obecnie na rynku pracy, ale i Politechniki są przepełnione. Za lat parę da się odczuć brak sił inżynierskich, gdyż istniejące Politechniki nie zwiększą swej produkcji. Uważa, że zastraszającym złem jest usychanie nauki w pewnych jej działach i brak sił naukowych obecnie większy niż w 1918 r. Nadawanie stypendjów przez Ministerstwo W. R. i O. P. i instytucje społeczne, według odpowiedniego programu mogłoby sprawę polepszyć. Województwo Śląskie nadaje stypendja na warunkach, które zapewniają, że będą użyte planowo.

P. Prof. Szperl wypowiada się na utworzeniu Politechniki, tembardziej, że Woj. Śląskie daje fundusze tylko na ten cel.

P. Inż. Górkiewicz, w imieniu Stowarzyszenia Inżynierów Górniczych i Hutniczych oraz Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników woj. Śląskiego, kwestjonuje potrzebę III-ej Politechniki, pozostawiając decyzję sferom naukowym i zapytując, czy wskutek podniesienia procentu słuchaczy kończących studja z 20 na 30% nie dałoby się zaradzić przewidywanemu brakowi inżynierów. Uważa za

konieczne ustalić stan obecny i możliwości, co do kształcenia i zapotrzebowania inżynierów.

Inż. Czarnocki oświadcza, że daje się w górnictwie i hutnictwie odczuć znaczny brak inżynierów mechaników i elektryków.

Uważa, że inżynierowie mechanicy i elektrycy dla przemysłu górniczego i hutniczego powinni być kształceni na Akademii Górniczej.

P. Prezes Rybicki na zakończenie streszcza pokrótce cały przebieg dyskusji i zapytuje, czy nie możnaby uzgodnić pewnych wniosków.

Po dyskusji zdecydowano żadnych wniosków nie formułować, a zadowolić się szczegółowym protokołem posiedzenia.

Jedynie dodatkowe sprawy poruszone w dyskusji jak sprawa uposażenia sił naukowych i sprawa stypendjów została przekazana Zarządowi Związku P. Z. T. do dalszego rozważenia.

Następnie w sprawie siedziby przyszłej Politechniki zabiera głos p. Prof. Sikorski. W przemówieniu swem zastanawia się nad sprawą siedziby i w przeciwieństwie do prof. Szperla proponuje Kraków. W Krakowie również istnieje Komisja Wojewódzka, która w porozumieniu z Tow. Technicznym opracowuje programy przyszłej Politechniki. Przypuszcza, że będzie możliwem uruchomienie w Krakowie Politechniki tańszym kosztem aniżeli w Katowicach. Wydział elektro-mechaniczny mógłby powstać przy Akademii Górniczej, Wydz. Chemiczny zaś przy Uniwersytecie. Zaczątki Wydziałów inżynierskich widzi w wydz. rolniczym Uniwersytetu. Krakowskie Towarzystwo Techniczne wkrótce złoży odpowiednie wnioski Zarządowi Związku.

Po krótkiej dyskusji zakończono rozpatrywanie sprawy siedziby wobec tego, że sprawa ta ma być rozpatrywaną przez ankietę międzyministerjalną.

Na tem posiedzenie zakończono.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH W TORUNIU.

Na odbytem W. Z. w dniu 30 marca 1930 r. dokonano wyboru nowego Zarządu, który się składa jak następuje:

Prezes — kol. Józef Drecki, Toruń, Rynek Staromiejski. Wiceprezes — kol. Stefan Smolny, Toruń, ul. Słowackiego. Sekretarz — kol. Władysław Szubryczyński, Toruń, ul. Krzyżacka. Skarbnik — kol. Paweł Dombek, Toruń, Stacja—Przedmieście. Ławnicy: — kol.kol. Jan Rożański, Toruń, ul. Mostowa; Skowroński, Chełmża. Komisja Rew. — kol.kol. Jurkowski, Toruń — Mokre; Lewandowski, Toruń, ul. Chełmińska; Matusiński, Toruń, ul. Bydgoska.

- P** 1926. 338(474.3):622.333
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 15.
T STEIN ALEKSANDER inż. Warszawa. Rynek węglowy Lotwy w 1925 (wg. danych konsulatu R. P. w Rydze magazynowania ropy naftowej i produktów naftowych. 420 sł.
- P** 1926. 622.323:622.243
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 15.
T Metody wiercenia złóż ropowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. 660 sł.
- P** 1926. 622.281.5:622.333
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 16.
T Systematyczna obudowa żelazna w zagłębiu Saar'y. (Revue de l'industrie Minérale, I—V r. 1926) skreślił J. ZAWADZKI. 780 sł.
- P** 1926. 669.1(7)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 16.
T Amerykańskie hutnictwo żelazne (wg. artykułów d-ra inż. G. Bulle'go, inż. H. Bleibbreu'a i dyr. H. Koppenberga). 1400 sł.
- P** 1926. 622.333:622.814
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 17.
T GORKIEWICZ EUGENJUSZ inż. gór. Określenie stopnia bezpieczeństwa kopalni wobec pyłu węglowego. 240 sł.
- P** 1926. 622.235.2
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 17.
T EBIELING dr. st. dyr. gór. i RONTZ dr. gór. Łaziska Średnie. Płynne powietrze czy stałe materiały wybuchowe w Górnośląskiem górnictwie węglowym? 800 sł.
- P** 1926. 669.1
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 17.
T DOMAŃSKI KONSTANTY inż. chem. Sposoby oznaczania węgla w żelazie, stali i surowcach. 1260 sł. + 3 rys.
- P** 1926. 621.365+669.187
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 17.
T RADZWICKI K. inż. hutn. Dodatek piasku w piecach elektrycznych zasadowych. 300 sł.
- P** 1926. 622.323
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 18.
T NATURSKI JAN inż. Kraków. Czy istnieje możliwość wydawnego podniesienia produkcji ropy w istniejących już obecnie otworach wiertniczych? 780 sł.
- P** 1926. 666.32
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 18.
T ROZEN ZYGMUNT dr. prof. Akad. Gór. Próba uszlachetnienia niektórych kaolinów polesko-wołyńskich. 360 sł.
- P** 1926. 669.183.2
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 18.
T Gospodarcze znaczenie domieszek w surowcu przy procesie martenowskim (Referat C. L. Kenney'a) streszczył Józef Kościelniak. 560 sł. + 3 tab.
- P** 1926. 622.333:622.235
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 19, 20, 21 i 22—23.
T BLITEK JAN inż. gór. Technika strzelnicza w kopalniach węgla. 6760 sł. + 47 rys. + 5 tab. + 3 wykresy.
- P** 1926. 331.89(47)+338(438)+622.333
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 19. (438)
T Wpływ strajku górników angielskich na położenie gospodarcze Polski. 420 sł.
- P** 1926. 622.235.4
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 20.
T F. R. Nowe materiały i środki zapalnicze, dopuszczone w górnictwie. 280 sł.
- P** 1926. 382.4(4):622.333(43S)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 20.
T DOBIS NIKODEM Katowice. Europejska Konwencja Węglowa — a polskie górnictwo węglowe. 700 sł.
- P** 1926. 669.162.2
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 20.
T BINDER LEON inż. mech. Racjonalna konstrukcja ogrzewania wielkiego pieca (Coupเปอร์ów). 600 sł.+1 rys.
- P** 1926. 622.27:622.333
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 20.
T ZAWADZKI J. Zastosowanie wrebniarek w zagłębiu Liège (Revue de l'industrie minérale" 1—IX—1926 r., Nr. 137) 360 sł.
- P** 1926. 622.333
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 20.
T ZAWADZKI J. O mechanizacji w przemyśle węglowym (R. Touwaide, Revue univ. des Mines, 1925, 15—XII) 130 sł.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom
górnictwa, hutnictwa,
przemysłu i budownictwa.

Redakcja i Administracja: Katowice, Ligonia 30. II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12.—, półroczna zł. 6.—, kwartalna zł.3.—

Numer pojedynczy 50 groszy.

KATALOG

KSIĄŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
ZWIĄZKU
POLSK. ZRZESZ.
TECHNICZNYCH.

- P** 1926. 382.6(438):622.333(438)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 21.
T MALINOWSKI B. inż. gór. Możliwości wywozu węgla polskiego przez porty polskie po wznowieniu pracy w kopalniach angielskich. 900 sł. + 12 rys.
- P** 1926. 622.814
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 22—23.
T GADZIKIEWICZ WITOLD prof. dr. i JARANOWSKA IRENA. O pylenie kamiennym stosowanym w kopalniach węgla w celu zapobiegania wybuchom oraz o jego wpływie na zdrowie górników. (Z Zakładu Higieny Uniwersytetu Jagiellońskiego) 1080 sł.
- P** 1926. 669.162.2
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 22—23.
T R. Poglądy dawne i nowoczesne na prowadzenie wielkich pieców. 600 sł. + 1 rys.
- P** 1926. 622.349.5
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 24.
T DOBORZYŃSKI DOBIESŁAW asyst. Zakładu Fizyki Dośw. U. J. Kopalnictwo Radu. 540 sł.
- P** 1926. 614.8(063)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 24.
T JOPEK Fr. inż. Centr. ratownictwa gór. Mikołów. III Międzynarodowy Kongres ratownictwa i pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 1500 sł.
- P** 1925. 622.765
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 1, 2 i 3.
T CZECZOTT HENRYK inż. gór. prof. zw. Akad. Gór. w Krakowie, b. prof. Inst. Gór. w Petersburgu. Flotacja czyli wzbogacanie przez wsypywanie. 3180 sł. + 20 rys. + 2 tab.
- P** 1925. 669.18
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 1 i 3.
T Teoria i praktyka otrzymywania stali przez HAAKON STYRI (S. U. F. (S. K. F. Research Laboratory Philadelphia). The Journal of the Iron and Steel Institute 1923, II str. 189. tłum. za zgodą Rady „Iron and Steel Institute” inż. Wł. Łoskiewicz 1350 sł. + 5 rys. + 7 tab.
- P** 1925. 385(438)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 1.
T KOCIATKIEWICZ TOMASZ. W sprawie nowych kolei. 700 sł.
- P** 1925. 332.014:331.81
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 2.
T A. P. Czas pracy i kryzys przemysłowy. 600 sł.
- P** 1925. 669.14
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 2, 3, 4, 5,
T 6, 7, 8, 22 i 23.
 WADOWISZEWSKI HENRYK inż. Sposoby analizowania stali narzędziowej oraz materiałów służących do jej wytwarzania ze szczególnym uwzględnieniem wolframu, wanadu i molibdenu. 6290 sł.
- P** 1925. 382.6(438):622.333(438)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 2.
T T. P. Dlaczego w Wiedniu nie uznają węgla z Zagłębia Dąbrowskiego? (Die Kohlemark r. 1925, Nr. 1) tłum. T. P. 360 sł.
- P** 1925. 622.235.2
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 3.
T MAJEWSKI STANISŁAW inż. Spis środków zapalnych dopuszczonych dotychczas w górnośląskiej części województwa śląskiego do użytku na kopalniach przez Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach. 2 tabl.
- P** 1925. 338(492):622.333(438)
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 3.
T Przemysł węglowy w Holandji w r. 1923 (Glückauf, r. 1923, Nr. 43) tłum. T. Pindelski. 300 sł.
- P** 1925. 622.676
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 4 i 5.
T DĄBROWSKI FRANCISZEK inż. kop. Kazimierz. Opory szybowe, skutek użyteczny i wydajność maszyny wyciągowej. 1100 sł. + rys.
- P** 1925. 669.18
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 4.
T B. ST. inż. Budowa i cechy bloków stalowych. 1200 sł. + 13 szkiców + 14 fot.
- P** 1925. 338:622.366.1
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 4.
T STEIN ALEKSANDER inż. Światowe wydobywanie siarki 780 sł.
- P** 1925. 669.1
B Przegl. Gór. Hutn. Nr. 5, 6 i 7.
T CZOPIWSKI - FESZCZENKO J. prof. Akad. Gór. Kraków. O budowie metali i stopów metalowych. 220 sł. + 22 rys.

OD REDAKCJI.

Warunki ekonomiczne zmuszają nas często do odmówienia sobie zakupu bieżących dzieł fachowych, a nawet prenumeraty większej ilości czasopism technicznych i w ten sposób jesteśmy często odcięci od możliwości śledzenia rozwoju myśli technicznej w kraju i zagranicą.

Pragnąc zaradzić temu brakowi, przystępujemy do Wydawania przy „Wiadomościach“ dodatku „**Kronika Techniczna**“.

Dodatek Powyższy obejmuje treść ciekawych zagadnień poruszonych w piśmiennictwie fachowym krajowym i zagranicznym.

Dopłata za dodatek 4 zł. kwartalnie.

Każdy z Kolegów może zostać współpracownikiem. Przyjęte przez Komisję Redakcyjną artykuły będą honorowane.

Prosimy kolegów o przysłanie do Redakcji życzeń i informacji, jakie dziedziny ich interesują.

Następny Nr. 16 „WIADOMOŚCI Z. P. Z. T.“

wyjdzie dnia 29 kwietnia 1930 r.

Stowarzyszenie Techników w Sosnowcu.

W dniu 27 kwietnia b. r., t. j. w niedzielę o godzinie 3-ej w lokalu Stowarzyszenia Techników odbędzie się Doroczne Zgromadzenie Członków.

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego zebrania.
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego dorocznego zebrania.
- 3) Sprawozdanie Zarządu za 1929/30 rok.
- 4) Sprawozdanie finansowe.
- 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
- 6) Zatwierdzenie budżetu na rok 1930/31.
- 7) Wybory: a) prezesa, b) 7 członków Zarządu, c) 5-ciu członków Komisji Rewizyjnej.
- 8) Wolne wnioski.

(Początek patrz 2 str. okładki).

- 30—W Warsz. Okr. Izbie Kontroli wakuje posada Referenta w wydziale kolejowym. Reflektujący na tę posadę inżynier winien wykazać się służbą na liniach polskich, ewent. zaborczych w dziale drogowym i w szczególności na linii.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 43—Inżynier-Technolog (lat 44) warsztatowiec, długoletni kierownik przedsiębiorstw branży kolejowej, rutynowany organizator prac w/g zasad racjonalizacji — przyjmie posadę w przemyśle prywatnym, względnie w przedsiębiorstwie państwowym wyodrębnionem.
- 45—Inżynier-Mechanik-Energetyk, posiadający gruntowną teoretyczną i praktyczną znajomość gospodarki cieplnej w siłowniach (6 lat pracy jako inż. ruchu w jednej z największych elektrowni w Polsce przy obsłudze, remoncie, tarowaniu i montowaniu turbogeneratorów oraz obsłudze kotłów wodno-rurkowych i rok studjów specjalnych), pragnie zmienić posadę.
- 47—Rutynowany Inżynier-Mechanik z długoletnią praktyką w cementownictwie poszukuje od zaraz posady w cementowni.
- 49—Inżynier-Mechanik z długoletnią praktyką warsztatową w większych fabrykach mechanicznych w Ameryce i w kraju, dokładnie obznajmiony z organizacją pracy i administracją fabryczną poszukuje od zaraz posady kontrolera technicznego robót warsztatowych lub kierownika ruchu.
- 51—Inżynier-Cukrownik poszukuje posady w charakterze szefa-chemika ewentualnie chemika zmianowego lub zastępcy dyrektora w cukrowni albo rafinerji.
- 53—Starszy dypl. Inżynier-Elektromechanik, długoletni kierownik ruchu w wielkich zakładach przemysłowych, doświadczony organizator — poszukuje odpowiedniego stanowiska.
- 55—Inżynier-Mechanik, lat 41, doświadczony konstruktor i organizator z długoletnią praktyką warsztatową i biurową zagranicą i w kraju, poszukuje odpowiedniej posady. Może wprowadzić nowe modele w działę pomp i wentylatorów odśrodkowych, turbin wodnych. Obejmie stanowisko inżyniera doradcy tych działów.
- 59—Technik-Mechanik (lat 35) warsztatowiec z dobrą gruntowną praktyką w budownictwie i remoncie parowozów oraz maszyn okrętowych, ostatnio od 7 lat wermistrz nowoczesnej fabryki Portland-Cementu, pełen energii i zamiłowania w swoim fachu, pragnie zmienić posadę — najchętniej w przemyśle metalowym.
- 61—Inżynier-Mechanik, lat 33, energiczny i dobry organizator z kilkuletnią praktyką na samodzielnych stanowiskach w zagranicznych przedsiębiorstwach, z gruntowną znajomością branży samochodowej poszukuje odpowiedniego stanowiska.

Inżynier budowlany

Z ukończoną Politechniką w Pradze, wydział inżynierji budowlanej, oddział konstrukcyjny i komunikacyjny z 8-mio miesięczną praktyką budowlaną po studjach i 2 letnią praktyką przed studjami poszukuje posady.

PATENTY

Czempinśki i Skrzypkowski
Inżynierowie
Rzecznicy patentowi

na wynalazki, rejestracje marek, modeli wzorów w Polsce i zagranicą.

Warszawa, ul. Krucza № 43.
Telefon Nr. 226-70.
Adres telegr. „Prawo-Warszawa“.

WIADOMOŚCI

Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

WARSZAWA, UL. CZACKIEGO Nr. 3

CENY OGŁOSZEŃ

zgłaszanych po 1 stycznia 1930 r.

Ogłoszenia są zamieszczane przed tekstem i za tekstem, włączając 1-ą i 2-ą stronę okładki.

Ceny wynoszą w złotych

	1 raz	2 razy	3 razy	6 razy	12 razy
za $\frac{1}{1}$ str.	140	270	390	750	1400
„ $\frac{1}{2}$ „	85	170	250	480	930
„ $\frac{1}{4}$ „	55	100	150	290	570
„ $\frac{1}{8}$ „	30	60	88	172	335
„ $\frac{1}{16}$ „	18	34	50	83	105

Ogłoszenia na trzeciej stronie okładki 25% drożej, na ostatniej stronie okładki 50% drożej. Specjalnie zamawiane miejsca 20% drożej

Za papier specjalnego koloru zwykłej grubości dolicza się 25% za papier grubszy pocztówkowy dolicza się 150%

Ceny powyższe obowiązują do czasu ogłoszenia zmian w „Wiadomościach“.

Wymiar jednej strony wynosi 155×170 mm „Wiadomości“ wychodzą we wtorki co tydzień.

Zgłaszanie ogłoszeń winno być conajmniej na tydzień przed terminem wyjścia.